

Cryphonectria parasitica (Eppo-code: ENDOPA)

Kastanjekanker (Chestnut blight, blight of Chestnut)

Type organisme: Schimmel
Status: NL-status: zeer beperkt aanwezig in Nederland
EU-status: RNQP, en PZ-organisme

1. Waardplanten

RNQP-status op: *Castanea* (Kastanje)

PZ-status: zie [Register beschermde gebieden](#) voor welke landen deze status geldt, en voor welke producten bijzondere eisen gelden.

Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van alle waardplanten. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

2. Symptomen

Bij aangetaste (kastanje)bomen sterven delen van de boom af. De bladeren aan deze delen zijn verkleurd en verwelkt, maar vallen niet af. Vaak zijn er woekeringen op de bast van de stam en takken. Soms ontwikkelt de ziekte zich echter zo snel, dat de stam rondom aangetast is zonder dat er kanker/woekering is ontstaan. Er zijn dan slechts "scheuren" in de bast op een eventueel ingezonken oppervlak. Op het gezonde weefsel onder de woekering op de stam ontstaan veel nieuwe spruiten en jonge takken.

Afgestorven delen van kastanjeboom. © NVWA

Afgestorven takken in kastanje. © NVWA

Scheuren in de bast. © Ministry of Agriculture, Hongarije (EPPO)

Kanker op de stam (ingezonken plek). © Ministry of Agriculture, Hongarije (EPPO)

Aangetaste plekken op jonge takken en twijgen met een gladde bast zijn helderbruin tot rood, terwijl de gezonde bast olijfgroen is. Een aantasting begint met een ingezonken plek. Als de ziekte langzaam verloopt worden later nieuwe bastlagen gevormd, waardoor de bast opzwellt en slijt.

Jonge aangetaste tak. © Helena Bragança, INIAV, Portugal (EPPO).

Zwelling en slijting van jonge takken © NVWA

Op de bast van aangetaste plekken kunnen massa's geeloranje tot roodbruine pluizige bultjes ontstaan ter grootte van een speldenknop (vruchtlichamen). Deze kunnen bij vochtig weer geeloranje sporen produceren, vaak in lange slierten. Onder de bast bij deze plekken kunnen "waaierpatronen" ontstaan veroorzaakt door de groei van de schimmel (mycelium).

Jonge vruchtlichamen ©
Ministry of Agriculture,
Hongarije (EPPO)

Oudere vruchtlichamen. © F. Teng, Walloon Agricultural
Research Centre (CRA-W), Bugwood.org

"Waaier"-patroon door
mycelium. © A. Kunca,
National Forest Centre,
Slovakia (Bugwood.org)

Sporenslierten © Ministry of Agriculture, Hongarije (EPPO)

3. Waarnemen

Wanneer en hoe waar te nemen

Taksterfte en verwelking van bladeren is het hele jaar door waar te nemen. Groei van de schimmel en verspreiding gebeurt voornamelijk in de lente- en herfstmaanden, wanneer de luchtvochtigheid hoog is. De symptomen op de bast zijn daarom het beste waar te nemen tijdens en na deze vochtige maanden.

Cryphonectria parasitica kan ook voorkomen in kastanjehout met bast eraan en daarop symptomen geven. Let daarom in de omgeving van de kwekerij ook op dergelijk hout, zoals palen en hekwerk.

Waar komt het organisme voor

Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar het organisme voorkomt. Houd er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Soorten die erop lijken

Amphiportha castanea veroorzaakt enkele symptomen die lijken op een infectie met *Cryphonectria parasitica*. Beiden veroorzaken taksterfte en kankers, maar de gele / rode pluizige bultjes komen alleen voor bij *C. parasitica*. Ook *A. castanea* komt slechts heel beperkt voor in Nederland.

4. Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Dit organisme heeft een RNQP-status op de bij 1 vermelde planten. U mag voor deze planten geen plantenpaspoort afgeven, zolang u dit organisme of symptomen ervan in betreffende planten waarneemt of vermoedt. Dit organisme heeft tevens een PZ-status voor bepaalde landen en producten. Zolang u dit organisme of symptomen ervan in zo'n product waarneemt of vermoedt, mag u geen plantenpaspoort met betreffende PZ-code afgeven.

Omdat dit organisme niet of nauwelijks bekend is uit Nederland, verzoeken we u een vermoeden van een besmetting bij uw keuringsdienst te melden. Probeer eventueel besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten, maar zonder deze te verplaatsen.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

U mag zelfstandig een behandeling uitvoeren ter bestrijding van dit organisme. U kunt aangetaste bomen kappen of terugsnijden om verspreiding van de ziekte en sterfte van uw bomen te beperken. Het beste is om dit vóór de lente of herfst te doen i.v.m. de hoge luchtvochtigheid en dus de bevordering van de verspreiding van dit organisme. Stem echter eerst af met uw keuringsdienst welke handelingen u mag doen.

5. Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- Eppo: <https://gd.eppo.int/taxon/ENDOPA>
- CABI: <https://www.cabi.org/isc/datasheet/21108>
- Forest Research UK: Sweet chestnut blight: <https://www.forestresearch.gov.uk/tools-and-resources/pest-and-disease-resources/sweet-chestnut-blight-cryphonectria-parasitica/>
- Meer foto's op: <https://www.forestryimages.org/>

6. Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het Klantcontactcentrum van de NVWA:

<https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/contact/vraag-stellen-aan-de-nvwa>